

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola Bosonožské nám. 44, 642 00 Brno

Bosonožské nám 44/100, 642 00 Brno

Identifikátor školy: 600108601

Zřizovatel: Město Brno - Městská část Bosonohy, Bosonožské nám. 1/74, 642 00 Brno

Školský úřad Brno - město, Křížová 22, 603 00 Brno

Termín konání inspekce: 4.,5. a 10. dubna 2000

Čj.	122-240/00-11086
Signatura	ol2zt115

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Základní škola Bosonožské nám. je školou neúplnou. Je příspěvkovou organizací. V šesti třídách jsou vzděláváni žáci 1. - 5. ročníku. Součástí školy je mateřská škola, školní družina a školní jídelna.

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Z povinné výuky jazyků nabízí žákům čtvrtého a pátého ročníku anglický jazyk.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci orientační inspekce byla kvalita, podmínky a průběh vzdělávání hodnoceny v základní škole a v mateřské škole zvlášť. V základní škole byla posuzována v předmětech český jazyk a matematika.

Kvalita řízení byla posuzována společně jak v mateřské, tak v základní škole.

Hodnocení kvality vzdělávání v základní škole:

Plánování a příprava výuky

Výchovně vzdělávací činnost školy je plánována v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Časová dotace vyučovacích hodin odpovídala platným učebním dokumentům. Členění učiva ve sledovaných předmětech a ročnících korespondovalo s učebními osnovami. Výukové cíle odpovídaly v převážné většině zhlédnutých hodin aktuálnímu složení třídy a probíranému tématu učiva. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Obsah učiva rozpracovávají učitelé do časově tematických plánů, ve kterých je učivo rozvrženo tak, aby na sebe v jednotlivých ročnících navazovalo.

Učitelé jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie) prostřednictvím písemných zpráv z pedagogicko psychologické poradny. Diferencované zadávání úkolů těmto žákům nebylo ve sledované výuce pozorováno. V případě potřeby se těmto žákům věnují učitelé v době po vyučování.

Plánování a příprava výuky byla na velmi dobré úrovni.

Podmínky výuky

Výuku v základní škole zabezpečuje osm vyučujících. Její personální zabezpečení vzhledem k ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků je velmi dobré. Jedna vyučující nesplňuje podmínky pedagogické způsobilosti, dvě vyučující nemají příslušnou odbornou způsobilost pro výuku na I. stupni ZŠ. Ve sledovaných hodinách se díky pedagogické zdatnosti a délce praxe vyučujících chybějící odborná způsobilost na kvalitě výuky neprojevila. Nepovinný předmět římskokatolické náboženství je vyučován na dohodu o pracovní činnosti.

Škola má velmi dobré prostorové podmínky. Třídy jsou prostorné, účelně vybavené a pro výuku podnětné. Nový školní nábytek respektuje antropometrické požadavky žáků. Vhodné jsou i skříňky na ukládání věcí pro jednotlivé žáky. Učební pomůcky jsou méně

využívány, obrazový materiál ve třídách je volen podnětně vzhledem k tematu výuky. Učitelé si často sami vyráběli vlastní materiály, které ve výuce často využívali. Didaktickou technikou je škola vybavena průměrně. Ve sledované výuce byl pouze v jednom případě využit magnetofon.

Pro dodržování psychohygienických zásad vytváří škola dobré podmínky. Počet vyučovacích hodin v jednom dnu i délky jednotlivých přestávek jsou v souladu s příslušnými ustanoveními vyhlášky o základní škole. Nevhodné vzhledem k psychohygieně žáků je zařazení dvou po sobě jdoucích vyučovacích hodin anglického jazyka v jednom dnu. Ve spolupráci s rodiči zavedla škola pro žáky pitný režim, žáci si nosí sami pití do školy.

Podmínky výuky měly velmi dobrou úroveň.

Organizace, formy a metody výuky

Struktura sledovaných hodin i organizační pokyny učitelů byly jasné a přiměřené věku žáků. Učitelé dodržovali didaktické zásady a v hospitovaných hodinách se jim většinou dařilo využívat vyučovací čas a dobře organizovat jednotlivé činnosti žáků. Využíváním různých forem a metod práce při zadávání úkolů rozvíjeli myšlení žáků i schopnost jejich rozhodování. Výukové situace pro kooperativní a aktivní učení byly, i když ojediněle, vytvářeny. V hodinách s převahou frontálních metod a verbální aktivity učitele pracovali žáci s informacemi předloženými učiteli a neměli dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností. Ve většině hodin nesdělili učitelé žákům cíl ani obsah výuky, zhodnocení práce žáků na konci hodiny prováděli ojediněle. Relaxační chvílky byly, kromě nejnižších ročníků, využity minimálně.

V hodinách *českého jazyka* zaměřených na gramatické učivo se nenásilně uplatňovaly mezipředmětové vztahy, při kterých žáci hledali souvislosti v okruzích učiva. Vcelku dobře dokázali aplikovat získané poznatky, gramatické učivo důsledně procvičovali písemnou i ústní formou. Výuka v těchto hodinách probíhala frontálně a byla zaměřena na pamětní zapamatování si učiva. V hodinách literární výchovy učitelé kladli důraz na porozumění čtenému textu a na podněcování zájmu žáků o četbu. V hodině čtení, ve které žáci pracovali ve skupinách, učili se vyhledávat a třídit informace, byla efektivita výuky vysoká. Žáci si osvojovali nové pojmy prostřednictvím názoru, rozvíjeli kooperační dovednosti a uplatnili své vlastní zkušenosti a dovednosti. Celková úroveň čtenářských dovedností je ve všech třídách spíše nadprůměrná. Velmi dobrá je i úhlednost písma a úprava sešitů. Diferenciace výuky vzhledem k možnostem a schopnostem žáků nebyla ve sledovaných hodinách pozorována. Úroveň sledovaných hodin českého jazyka byla v převážné většině hodin velmi dobrá, v některých vynikající.

Výuka *matematiky* probíhala v průměrném tempu. Žáci se do výuky průběžně zapojovali, motivováni byli především prostřednictvím otázek a zadávaných úloh. K aplikaci učiva a upevňování znalostí byli vedeni prostřednictvím ústního i písemného projevu. Ve sledovaných hodinách převládaly numerické výpočty, méně byly zadávány úlohy rozvíjející představivost a schopnost logického úsudku. I když se vyučující snažil o názornost učiva prostřednictvím nákresů na tabuli, převaha frontálních činností a malé využití manipulačních pomůcek snižovalo efektivitu výuky. Žáci často pracovali jednotlivě u tabule, ostatní je pouze sledovali. Způsob organizace výuky neumožnil všem žákům plné uplatnění, což se projevilo u některých žáků menší soustředěností na výuku. Nebyl vytvářen prostor pro využití alternativních způsobů řešení úloh. U některých zadaných úkolů chyběla ze strany vyučujícího okamžitá kontrola výsledků. Sledovaná výuka matematiky měla dobrou úroveň.

Kvalita výuky ve sledovaných předmětech se pohybovala od dobré až po vynikající. Učitelé se na výuku připravovali a většinou ji i organizačně dobře zvládali. Ve většině hodin se jim dařilo prostřednictvím častého střídání metod práce dosáhnout aktivního zapojení žáků do činností, což zvyšovalo efektivitu výuky. V hodinách, kde převažovaly frontální činnosti a verbální aktivita vyučujících, se žáci do činností méně zapojovali, což s projevilo jejich menším zájmem o výuku. Z pohledu organizace a použití forem a metod lze sledovanou výuku celkově hodnotit jako velmi dobrou.

Motivace a hodnocení

Žáci byli k výuce velmi často motivováni hudebními chvilkami s písní. Ve třídách, kde se uplatnila vstupní motivace, projevovali žáci o učivo větší zájem. V průběhu výuky byli motivováni většinou prostřednictvím návodných otázek, v jejichž odpovědi mohli uplatnit své zkušenosti, dále prostřednictvím ukázek textů, časopisů i názorných předmětů, souvisejících s výukou. Průběžné hodnocení bylo časté a v některých hodinách stimulovalo žáky k aktivitě. Zejména v nižších ročnících bylo využíváno pozitivního motivačního hodnocení. Práce s chybou jako forma sebereflexe žáků se objevovala ojediněle. Ojediněle se v hodinách objevovalo též sebehodnocení vlastního výkonu i výkonu jiných žáků.

Motivace a hodnocení žáků mělo v převážné většině sledovaných hodin velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace

V průběhu inspekce byla ve škole pozorována vstřícná atmosféra. Ve třídách, kde převažovala verbální aktivita učitele, měli žáci menší prostor k rozvoji komunikativních dovedností. Naopak ve třídách, kde organizace i využití vhodných forem výuky umožňovaly žákům vyjadřovat se k probíranému učivu, byla komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem kvalitnější. Žáci se chovali klidně a ukázněně, akceptovali dohodnutá pravidla. Ojediněle byli vedeni k rozvoji kooperativních dovedností.

Spolupráce a vzájemná komunikace učitelů a žáků měla ve většině sledovaných hodin velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

V souladu se záměry ročního plánu školy kladou vyučující důraz na rozvoj čtenářských dovedností a úpravu písemných projevů, které jsou na škole na velmi dobré úrovni. Ve sledované výuce se objevovalo činnostní pojetí, využívání aktivačních, ojediněle i kooperačních metod práce. Rezervy jsou ze strany vyučujících některých tříd v oblasti kontroly výsledků samostatné práce žáků a převahy využívání frontálních činností.

Kvalita vzdělávání měla celkově velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti v mateřské škole:

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Mateřská škola pracuje podle vlastního programu vzdělávací činnosti. Je rozsáhlý a jeho sestavení představuje úctyhodnou práci, kterou provedla "vedoucí" učitelka MŠ na základě materiálu vydaného MŠMT v r.1990 "K orientaci výchovy, k programu a stylu výchovné práce v předškolních zařízeních". V jeho cílech je zohledněn osobnostní rozvoj dětí a zahrnuje všechny složky vzdělávací činnosti.

K výběru úkolů z uvedeného programu přistupovaly učitelky s rozdílnou mírou promyšlenosti a systematickosti. V plánování ne vždy respektovaly didaktické zásady, zejména při spontánních činnostech. Úkoly řízených aktivit odpovídaly danému vzdělávacímu programu, nebyly však integrovány do tématických celků postihujících přirozené logické souvislosti, které si MŠ stanovila.

Personální podmínky má mateřská škola velmi dobré, neboť všechny učitelky mají odbornou a pedagogickou způsobilost.

Prostorové podmínky jsou však stísněné a omezují vzdělávací činnost. Vzhledem k počtu zapsaných dětí i architektonickému řešení budovy jsou na hranicích únosnosti. Vybavení nábytkem, pomůckami, dětskou literaturou a hračkami je sice starší a málo inovované, ale dostačující a umožňuje plnit vzdělávací program. Školní zahrada je pěkná a pro rekreační a relaxační činnosti dětí vhodná. Psychohygienické podmínky v zásadě odpovídají potřebám dětí. Dominantní úloha dětské hry je většinou respektována, podíl spontánních a řízených aktivit vyvážený, pitný režim realizován. Zásady pro relaxaci dětí jsou povětšinou dodržovány. Možnost uplatňovat, rozvíjet a uspokojovat potřebu pohybu však mají děti jen v omezené míře. Čas věnovaný pobytu dětí venku není vždy dodržen. Stanovený průběh činností, především v dopoledních částech denního programu, není dostatečně pružný.

Organizace, metody a formy sledovaných řízených aktivit odpovídaly většinou tradičnímu pojetí předškolního vzdělávání. Učitelky pracovaly převážně hromadně se všemi dětmi najednou a ve stejném čase. Mnohdy vznikaly zbytečné prostoje. Ne vždy byly nároky kladené na děti v souladu s jejich vývojovými možnostmi. Zvolené metody podporující rozvoj myšlení, představitosti a spolupráce byly uplatňovány pouze ve třídě nejstarších dětí. Jinak se děti většinou pasivně podřizovaly pokynům učitelky a měly malou možnost pro sebevyjádření a seberealizaci. Vytváření a upevňování sebeobslužných, hygienických, společenských a zdvořilostních návyků věnovaly učitelky potřebnou pozornost a děti je většinou přirozeně a účelně používaly. Pouze na přípravě stolování se mohly samostatně podílet jen málo. Ve spolupráci s odborníkem-speciálním pedagogem zajišťuje jedna z učitelek, logopedická asistentka prevenci vad dětské výslovnosti. Systematická péče, dobře organizačně zabezpečená, mnohdy doplňující roli rodičů je pro děti přínosná a má pozitivní výsledky.

Organizace realizovaných spontánních činností probíhala většinou vhodným způsobem, volně. Děti si mohly svobodně vybrat činnosti, hračky i kamarády. Převážně však a mnohdy zbytečně byly některé typy her orientovány ke stolečkům a děti tak neměly možnost plně uplatnit spontánní pohyb a jejich hry působily do značné míry staticky. Ukončování hrových aktivit bylo sice postupné a nenásilné, ale přechody mezi jednotlivými činnostmi málo pružné.

K frontálně řízeným činnostem využívaly učitelky především vnější motivaci. V některých případech byla pro děti zajímavá a aktivizovala je, jindy nebyla příliš poutavá a děti pracovaly pasivně podle instrukcí. Pokud jde o hodnocení převažoval v přístupu učitelek pozitivní způsob hodnocení dětí. Ve třídách, kde byly dětské projevy posuzovány více individuálně, byly děti samostatnější a uměly se lépe rozhodnout. Tam, kde byly hodnoceny spíše jako celek a povzbuzovány k žádoucím chování odměnou a soutěžením projevovaly se jako závislé na pochvale i učitelce a hůře se vyrovnávaly s nezvyklými situacemi.

Děti byly při spontánních činnostech motivovány hlavně vlastní činností. Někdy však učitelky místo aby dětskou hru svými podněty a zásahy obohacovaly, spíše ji omezovaly.

Nejstarší děti projevovaly živý zájem především o činnosti úkolového charakteru. Učitelka to respektovala a přirozeným způsobem rozvíjela.

V pedagogickém působení MŠ převažovalo pozitivní komunikační prostředí, které většinou poskytovalo dětem pocit jistoty. V interakci s některými učitelkami ho děti využívaly více, s jinými méně podle toho, zda byla komunikace založena na partnerském či manipulativním vedení. Rozvoji slovního projevu věnuje mateřská škola promyšlenou péči v prevenci vad dětské výslovnosti, méně se však zaměřuje na komplexní rozvoj komunikačních schopností. Ne vždy se učitelkám dařilo v odpovědích dětí rozvíjet jejich volné vyjadřování, nápady a invenci, zejména při řízených činnostech. Jinak ale sledovaly vytváření pěkných vztahů mezi dětmi. U nejstarších již bylo zřejmé i uplatňování prvků spolupráce.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Kvalita vzdělávací činnosti školy v řízených i spontánních činnostech byla ve všech sledovaných jevech (plánování, podmínky vzdělávací činnosti, organizace, metody, formy, motivace, hodnocení, interakce a komunikace) hodnocena jako dobrá. Přitom personální podmínky byly posouzeny jako velmi dobré a prostorové jako vzdělávací činnost limitující. Pozitivní zjištění byla účinná v organizaci a prevenci poruch výslovnosti, v dobře pojaté přípravě na základní školu u nejstarších dětí (rozvoj jejich zájmů o činnosti úkolového charakteru a předpokladů pro učení), v celkově děti akceptující vstřícné atmosféře. Negativní zjištění souvisela s převažujícími tendencemi k tradičním způsobům práce, které se ve vzdělávací činnosti projeví. Především nebyly maximálně využity všechny možnosti pro pohyb dětí kompenzující nedostatek místa, převažovaly frontální, do značné míry přeorganizované a méně efektivních metody s využíváním mnohdy zobecňujících hodnocení a nastolování soutěživého prostředí. Při celkovém posouzení byla pozitiva a negativa v rovnováze, a proto byla celková úroveň vzdělávací činnosti hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Koncepce a plánování

Koncepce základní a mateřské školy jsou zpracovány každá zvlášť. Zejména koncepce mateřské školy je pojata v duchu současných trendů pedagogické teorie i praxe se zaměřením na osobnostní rozvoj dětí. V obou jsou jen málo zohledněny nové podmínky, které vznikly spojením základní školy a předškolního zařízení v jeden právní subjekt. V plánech a dokumentech MŠ a ZŠ přetrvává oddělenost obou typů škol a jejich integrace není z hlediska výchovně vzdělávacích cílů a prostředků dostatečně využito. Jednotlivé úkoly působí příliš obecně a proklamativně, neboť chybí jejich konkretizace a rozlišení do dlouhodobých, střednědobých a krátkodobých úkolů. Zatímco koncepce a roční plán MŠ na sebe navazují v dokumentech ZŠ tomu tak není. Koncepční záměry základní školy jsou spíše výčtem činností školy, nežli výhledem do budoucna se stanovením cílů v jednotlivých oblastech práce školy. V plánu práce na školní rok 1999/2000 ZŠ jsou vytyčeny hlavní úkoly na letošní školní rok v obecné rovině. V oblasti výchovně vzdělávací škola směřuje k využití nových forem práce, k péči o talentované i méně nadané žáky. Prioritou v této oblasti je kromě rozvoje osobnostních rysů i rozvoj dovednosti psaní a čtení. Krátkodobé plány nejsou zpracovávány. Na tvorbě koncepce i plánu školy se pedagogičtí pracovníci ZŠ nepodíleli, v MŠ je zpracovala “vedoucí” učitelka.

Pro rozšíření zájmů žáků škola v mimoškolní činnosti nabízí škola prostory pro pořádání kroužků, které vedou většinou místní občané. Nepovinným předmětem je náboženství. Mateřská škola nabízí rodičům pro jejich děti zájmové kroužky a další aktivity (angličtinu, hru na zobcovou flétnu, cvičení s balančními míči, plavání, velké množství kulturních akcí). Ty však jsou ne vždy patřičně výchovně využity a ne vždy přinášejí všem dětem očekávaný výchovně vzdělávací efekt.

Způsob plánování postrádá určitý systém. Konkrétní úkoly ročního plánu jsou sice v praxi průběžně realizovány, převážná většina úkolů je však stanovena obecně. Úkoly koncepce a ročního plánu školy se neprolínají. V koncepčních záměrech školy je v menší míře zohledněno propojení mateřské a základní školy. Celkově má plánování dobrou úroveň.

Organizování

Ředitelka školy Zdeňka Stehlíková řídí školu od roku 1991. Pro její provoz stanovila klasickou organizační strukturu, která je nastíněna v organizačním řádu školy. Ten je vzhledem k mateřské škole, jako součásti školy základní, aktualizován. Škola nedokladovala seznámení nově příchozích učitelů s organizačním řádem. Ředitelka školy pověřila určitými kompetencemi zástupkyni ZŠ, která má působnost jak na prvním stupni ZŠ (nižší třídy), tak na mateřské škole. Některé z pravomocí však ředitelka školy delegovala na "vedoucí" učitelku MŠ (týkají se plánování a organizačně provozních záležitostí v mateřské škole). Kontrolní činnost a s tím související motivování a vedení pracovníků v MŠ ponechala zástupkyni pro 1. stupeň ZŠ. Dalším pracovníkem školy je hospodář, který se věnuje ekonomickým záležitostem a vede agendu spojenou s řízením školy. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která se schází pravidelně. Porady provozních pracovníků nejsou svolávány. Pravidla života školy jsou dána přehledně zpracovaným vnitřním řádem. Je méně obsažný, nekonkretizuje práva dětí. Vyučování žáků probíhá podle stabilního rozvrhu hodin, jeho organizace odpovídá obecně závazným předpisům.

Pravidla provozu mateřské školy jsou stanovena v jejím vnitřním řádu. Ten velmi podrobně, až striktně, rozpracovává mimo jiné způsob kontaktu rodičů s mateřskou školou, bez přílišného zohlednění jejich práv. Organizace a způsob předávání dětí jsou upraveny tak, že příliš nepomáhají otevřené komunikaci s rodiči a tím i vzájemné informovanosti a návazně poradenské činnosti. Výjimku tvoří logopedická poradna, která je zajišťována ve spolupráci se soukromou klinikou pro vady řeči a sluchu LOGO a je velmi dobrou službou pro děti s poruchami komunikačních schopností a jejich rodiče. Organizační zajištění provozu, efektivita využití pracovní doby zaměstnanců, návaznost průběhu činností jednotlivých tříd jsou funkční, promyšleně a velmi dobře zabezpečeny.

Informační systém školy je standardní. Uvnitř mateřské školy funguje dobře, včasné a pružně. Mezi MŠ a ZŠ však někdy vážně a není zcela jasně propracován. S pracovníky základní školy je ředitelka denně v kontaktu, takže vzájemná informovanost je okamžitá a velmi dobrá. O pedagogických problémech jsou pracovníci školy informováni na pedagogických radách, důležité informace pracovníkům školy ředitelka sděluje ihned. Ochrana dat a důvěrných informací je zajištěna. Ve vztahu k zákonným zástupcům žáků využívá škola běžné formy přenosu informací - žakovské knížky, třídní schůzky a v případě potřeby operativně volí osobní projednání. Na škole není ustaveno žádné sdružení rodičů. Škola nenabízí rodičům možnost účastnit se po dohodě s vyučujícím výuky, vznášet připomínky k činnosti školy.

Dokumentace školy je vedena v souladu s § 38 zákona č. 29/1984 Sb. o soustavě základních škol a středních škol v platném znění a s § 45 b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o

školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů. Administrativní nedostatky ve vedené dokumentaci zjištěné v průběhu inspekce byly odstraněny. Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována stručně a vzhledem k vlastní evaluaci poskytuje méně informací. Na veřejnosti se škola prezentuje pořádáním kulturních programů a to především hudebních, což vytváří u žáků pocit sounáležitosti s obcí. Škola získala sponzory.

Organizace chodu školy má dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení pracovníků v základní škole je založeno na oboustranné neformální komunikaci a spolupráci s malým kolektivem pedagogů. Ředitelka školy se snaží o vstřícné jednání vůči učitelům, o vytvoření podmínek pro klidnou a tvůrčí práci, o otevřenou atmosféru školy. Vedení a motivování pracovníků mateřské školy spočívá pouze v kontrole a slovním poučení učitelek. Odborná a metodická pomoc není dostatečně účinná, neboť pověřená zástupkyně ZŠ s odborností pro učitelství na 1. stupni základní školy nemá pro práci v mateřské škole odbornou způsobilost.

Vedení školy podporuje a umožňuje účast učitelů na seminářích v rámci dalšího vzdělávání. Ponechává ho především na jejich zájmu. Kromě toho jsou učitelé motivováni finančně výší nenárokových složek platu, které jsou diferencovány. Kritéria hodnocení pracovníků však nejsou zpracována.

Pracovníci základní školy jsou dobře vedeni a motivováni. Rezervy jsou směrem k mateřské škole v a to v oblasti odborného a metodického vedení učitelek ze strany ZŠ.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky školy je průběžná. Ředitelka školy sleduje plnění základních povinností i způsob práce jednotlivých pedagogických pracovníků. Hospitační činnost je prováděna a písemně doložena. Z hospitační činnosti vyplývá, že je sledován průběh hodiny, chybí však konkretizace pozitiv a nedostatků a to i v oblasti metodického vedení výuky, doporučení k další činnosti učitele. Chybí cílené sledování nápravy zjištěných nedostatků. Z hospitační sděluje ředitelka školy učitelům jen některé základní poznatky.

Ředitelka školy sebeevaluaci jako formu zpětné vazby na výsledky práce školy neprovádí.

Kontrola v mateřské škole je prováděna pravidelně. V plánu kontrolní činnosti si zástupkyně ZŠ stanovila cíle pro sledování v hospitacích, vycházející ze stanovených oblastí vzdělávacího programu MŠ. Mnohdy jsou tyto cíle zaměněny s organizačními formami, v nichž má hospitace probíhat. Nejsou diferencovány vzhledem potřebám jednotlivých učitelek. Kontrola sice postihuje globálně obecně pedagogické jevy, je však povšechná, zaměřená především na přípravu dětí na ZŠ a méně na specifiku předškolního pedagogického procesu.

Kontrolní mechanismy mají dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Plánování v základní škole je na dobré úrovni. Organizace chodu školy je stanovena. V oblasti kontrolní činnosti škola neprovádí sebehodnocení, menší důslednost je v kontrole povinné dokumentace a při hospitační činnosti.

Plánování a organizování v mateřské škole, za které zodpovídá “vedoucí” učitelka v MŠ, jsou na dobré úrovni. Kontrolní činnost, vedení a motivování pracovníků v MŠ jsou vzhledem k obtížným podmínkám, vyplývajícím z relativně nedávného spojení MŠ a ZŠ i vzhledem k výsledkům vzdělávací činnosti v MŠ hodnoceny celkově jako dobré, v metodickém a odborném vedení jako ještě vyhovující.

Řízení školy je založeno především na operativní činnosti ředitelky. Celkově je na dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

1. Název školy ve zřizovací listině ze dne 30. 6. 1993 s dodatkem ze dne 4. 9. 1998 a v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školních zařízení ze dne 1. 9. 1999 není uveden správně. Mateřská škola, jako součást základní školy, nemůže být uvedena v názvu školy.
2. Žáci školy navštěvují výuku plavání. Na finanční úhradě se podílí obecní úřad Bosonohy a Školský úřad Brno.
3. Škola nabízí žákům pro rozvoj jejich schopností a zájmů nepovinný předmět náboženství a zájmové kroužky v mimoškolní činnosti, které mají dostatečnou šíři.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy stanovená § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. o soustavě základních škol a středních škol ve znění pozdějších předpisů
- zřizovací listina
- organizační řád
- učební plány a osnovy vzdělávacího programu Základní škola
- koncepční záměry školy
- plán školy na školní rok 1999/2000
- tematické plány učitelů zpracované podle osnov
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/99
- hospitační záznamy školního inspektora
- povinná dokumentace ve smyslu § 45 b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- koncepce mateřské školy Ostopovická 29
- roční plán MŠ na školní rok 1999/2000 s přílohami
- vnitřní řád mateřské školy Ostopovická 29
- zápisy z pedagogických rad
- zápisy z třídních schůzek
- plán a zápisy z kontrolní činnosti
- jmenování paní Ivy Tihounové do funkce vedoucí učitelky MŠ Ostopovická 29, včetně pracovní náplně

- interní směrnice ředitelky školy č.MŠ 01/1998, č. 01 – 03/1999, interní příkaz ředitelky ze dne 17. února 2000
- výroční zpráva o činnosti mateřské školy za školní rok 1998/1999
- sdělení výsledků inspekční činnosti v MŠ ze dne 5. 3. 1991, 19. 5. 1993, 6. 10. 1995
- hygienické šetření stravovacího provozu MŠ Ostopovická č.29, Brno ze dne 23. 2. 2000
- plány vzdělávací činnosti
- přehledy výchovné práce
- dotazníky pro rodiče
- hospitační záznamy

ZÁVĚR

- *Základní škola má pro výuku sledovaných předmětů velmi dobré materiální i prostorové podmínky, mateřská škola má materiální podmínky dobré, prostorové ještě vyhovující.*
- *Personální podmínky jsou velmi dobré v základní i mateřské škole.*
- *Plánování a přípravě výuky byla věnována pozornost. Vzdělávací program základní školy je realizován v souladu s platnými učebními dokumenty. V mateřské škole je plánování na dobré úrovni.*
- *Kvalita vzdělávání v základní škole byla v jednotlivých předmětech a třídách rozdílná. Pohybovala se od vynikající až po dobrou. Celkově je hodnocena jako velmi dobrá. Ve většině sledovaných hodin se často střídaly metody práce, což umožňovalo aktivní zapojení žáků do výuky. V některých případech se objevil efektivní učební styl, který*

napomáhal rozvoji komunikace a kooperačních dovedností žáků. Výuku v základní škole negativně ovlivňuje převaha frontálních činností a verbální aktivity učitelů.

- *V mateřské škole je v oblasti kvality vzdělávací činnosti dobře pojata příprava nejstarších dětí na základní školu, kladem je i organizace a prevence poruch výslovnosti. Učitelky však nevyužívají všech možností pro pohyb dětí jako kompenzace nedostatečných prostorových podmínek. Nevhodné je nastolování soutěživého prostředí.*
- *Řídící práce školy je na dobré úrovni, nedostatky byly zjištěny především v oblasti odborného a metodického vedení mateřské školy a v oblasti kontrolních mechanismů v základní škole.*
- *V rámci inspekční činnosti nebylo shledáno porušení obecně závazných právních předpisů.*
- *Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům čerpány efektivně a v souladu s účelem jejich poskytnutí.*

Doporučení:

Pověřit odborným a metodickým vedením pedagogické činnosti v MŠ učitelku pro tuto práci odborně a pedagogicky způsobilou.

Základní škola Bosonožské nám. 44 se ve výše uvedených sledovaných oblastech řadí mezi školy dobré.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Eva Šefránková

.E. Šefránková, v.r..

Člen týmu

PaedDr. Eliška Vencálková

..E. Vencálková, v.r.

V Brně dne 17. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ..21. dubna 2000.....

Razítko

Zdeňka Stehlíková
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Adresát	Datum předání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Brno	9. 5. 2000	278/2000
Zřizovatel: město Brno, MČ Bosonohy	9. 5. 2000	279/2000

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
9. 5. 2000	-	Připomínky nepodány